

KORRALDUS

**Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282
„COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja
piirangud“ muutmine**

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 28 lõike 2 sissejuhatava lauseosa ja lõike 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõike 2 punkti 2, lõike 5 punkte 2 ja 3 ning lõiget 8:

1. Muuta Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldust nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ järgmiselt:

1) tunnistada korralduse punkt 6 kehtetuks;

2) täiendada korraldust punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹. Korralduses nimetatud 10-kalendripäevast elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ja COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testimise nõudeid ei kohaldata, kui isik:

1) on läbi põdenud COVID-19 haiguse ja arsti poolt terveks tunnistamisest ei ole möödunud rohkem kui kuus kuud;

2) on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaktsineerimise ja vaktsineerimise kuuri lõpetamise päevast ei ole möödunud rohkem kui kuus kuud.“;

3) sõnastada punkt 8 järgmiselt:

„8. Korralduses nimetatud 10-kalendripäevast elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ja COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testimise nõudeid ei kohaldata punktis 7 nimetatud avalikul üritusel esineja või ürituse läbiviimisega otseselt seotud isikute suhtes või isiku suhtes, kes osaleb spordivõistlusel või -üritusel sportlasena, sportlase meeskonna liikmena või on otseselt seotud spordivõistluse või -ürituse läbiviimisega. Terviseamet kehtestab nimetatud isikutele vajalikud liikumisvabaduse piirangud.“;

4) sõnastada punkti 9¹ alapunkt 1 järgmiselt:

„1) koos viibida ja liikuda võivad kuni kuus isikut, hoides teistega vähemalt kahemeetrist vahemaad, välja arvatud juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada. Kuni kuue isiku koos viibimise või liikumise nõue ei kehti perekondade kohta;“;

5) sõnastada punkti 9¹ alapunkt 2 järgmiselt:

„2) teenuse osutaja tagab, et toitlustusettevõtte müügi- või teenindussaalid viibivad ajavahemikus kella 21.00 kuni 06.00 üksnes isikud toidu kaasa ostmiseks või kuller- ja veoteenuse osutamiseks, teenuse osutamise koha omanik või tema esindaja, töötajad,

hädaabitööde tegemisega seotud isikud ja selle koha majanduslikuks teenindamiseks vajalikud isikud;“;

6) sõnastada punkti 10 alapunkt 1 järgmiselt:

„1) koos viibida ja liikuda võivad kuni kuus isikut, hoides teistega vähemalt kahemeetrist vahemaad, välja arvatud juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada. Kuni kuue isiku koos viibimise või liikumise nõue ei kehti perekondade kohta;“;

7) sõnastada punkti 10 alapunkt 3 järgmiselt:

„3) teenuse osutaja tagab, et meelelahutusteenuse osutamise kohas viibivad ajavahemikus kella 21.00 kuni 06.00 üksnes teenuse osutamise koha omanik või tema esindaja, töötajad, hädaabitööde tegemisega seotud isikud ja selle koha majanduslikuks teenindamiseks vajalikud isikud;“;

8) sõnastada punkti 11 sissejuhatav lauseosa järgmiselt:

„11. Isikud võivad viibida siseruumides toimuvatel avalikel koosolekutel, avalikel üritustel, sealhulgas konverentsidel, teatrietendustel, kontsertidel ja kinoseanssidel, avalikel jumalateenistustel ja teistel avalikel usulistel talitustel, kus on isikutele ettenähtud alal tagatud statsionaarne istekoht, tingimusel, et:“;

9) sõnastada punkti 11 alapunkt 2 järgmiselt:

„2) ürituse korraldaja tagab siseruumi täituvuse kuni 50% ja hajutatuse istumisel;“;

10) sõnastada punkti 13 alapunkt 1 järgmiselt:

„1) koosoleku korraldaja peab tagama siseruumides koosolekul osalejatele istekohad, mis on nummerdatud, ja osalejate hajutatuse istumisel. Väljaspool istekohtadega ala võivad koos viibida ja liikuda kuni kaks isikut, hoides teistega vähemalt kahemeetrist vahemaad, välja arvatud koos liikuvad või viibivad perekonnad või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada;“;

11) täiendada punkti 13 alapunktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) koosoleku korraldaja tagab, et koosoleku korraldamise kohas viibivad ajavahemikus kella 21.00 kuni 06.00 üksnes teenuse osutamise koha omanik või tema esindaja, töötajad, hädaabitööde tegemisega seotud isikud ja selle koha majanduslikuks teenindamiseks vajalikud isikud;“;

12) sõnastada punkti 15 alapunkt 1 järgmiselt:

„1) ürituse korraldaja tagab siseruumides toimival avalikul üritusel osalejatele istekohad, mis on nummerdatud, ja osalejate hajutatuse istumisel. Väljaspool istekohtadega ala võivad koos viibida ja liikuda kuni kaks isikut, hoides teistega vähemalt kahemeetrist vahemaad, välja arvatud koos liikuvad või viibivad perekonnad või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada;“;

13) sõnastada punkti 15 alapunkt 4¹ järgmiselt:

„4¹) ürituse korraldaja tagab, et osalejad ei viibi ürituse toimumise kohas ajavahemikus kella 21.00 kuni 06.00;“;

14) sõnastada punkti 16 alapunkt 1 järgmiselt:

„1) korraldaja tagab siseruumis toimival üritusel osalejatele istekohad, mis on nummerdatud, ja osalejate hajutatuse istumisel. Väljaspool istekohtadega ala võivad koos viibida ja liikuda

kuni kaks isikut, hoides teistega vähemalt kahemeetrist vahemaad, välja arvatud koos liikuvad või viibivad perekonnad või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada;“;

15) tunnistada korralduse punkti 16 alapunkt 2 kehtetuks;

16) sõnastada punkti 16 alapunkt 3 järgmiselt:

„3) tagatud on, et siseruumis ei oleks täituvus rohkem kui 50% ja osalejate arv mitte rohkem kui 250 inimest;“;

17) sõnastada punkti 17 alapunkt 1 järgmiselt:

„1) on tagatud, et osalejate arv rühmas ei oleks suurem kui 50 isikut, sealhulgas juhendaja, ning tagatud peab olema, et kokku ei puututa teiste rühmadega, välja arvatud, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada;“;

18) sõnastada punkti 18 alapunkt 1 järgmiselt:

„1) kontaktne või suure riskiga tegevus või treening on lubatud üksnes juhul, kui selles osaleb kaks isikut, kui tegevuse või treeningu ajal ei vahetata partnerit, kui hoitakse teiste isikutega vähemalt kahemeetrist vahemaad, välja arvatud koos liikuvad või viibivad perekonnad või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada. Terviseamet avaldab oma veebilehel kontaktsete ja suure riskiga tegevuste loetelu;“;

19) täiendada punkti 18 alapunktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) mittekontaktne või väikese riskiga tegevus või treening on lubatud üksnes juhul, kui selle läbiviimisel on tagatud, et osalejate arv rühmas ei oleks rohkem kui 11 isikut, sealhulgas juhendaja, kui tegevuse või treeningu ajal ei vahetata rühma, kui hoitakse teiste rühmadega vähemalt kahemeetrist vahemaad, välja arvatud koos liikuvad või viibivad perekonnad või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada. Terviseamet avaldab oma veebilehel mittekontaktsete või väikese riskiga tegevuste loetelu;“;

20) asendada punktis 18 tekstiosa „Alapunktides 1 ja 2 nimetatud“ tekstiosaga „Alapunktides 1–2 sätestatud“;

21) sõnastada punkti 19 alapunkt 2 järgmiselt:

„2) ürituse ja võistluse korraldaja tagab, et välistingimustes toimuvatel spordivõistlustel ning spordi- ja liikumisüritustel ei oleks osalejate arv rühmas suurem kui 50 isikut, sealhulgas juhendaja, ning tagatud peab olema, et kokku ei puututa teiste rühmadega, välja arvatud koos liikuvad või viibivad perekonnad või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada;“;

22) täiendada punkti 20 alapunktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) teenuse osutaja tagab desinfitseerimisnõuete täitmise Terviseameti juhiste kohaselt.“;

23) tunnistada korralduse punkti 20 alapunktid 3–6 kehtetuks;

24) tunnistada korralduse punkt 20¹¹ kehtetuks;

25) täiendada korraldust punktiga 20¹² järgmises sõnastuses:

„20¹². Käesoleva korralduse alusel kuni 31. jaanuarini 2021. a (k.a) kehtinud meetmeid ja piiranguid rakendatakse Tartu, Pärnu, Lääne-Viru, Viljandi, Rapla, Võru, Saare, Jõgeva, Hiiu, Valga, Põlva, Lääne ning Järva maakonnas kuni 2. veebruarini 2021. a (k.a).“;

26) tunnistada korralduse punkt 20¹² kehtetuks.

2. Korraldus jõustub 1. veebruaril 2021. a. Korralduse punkti 1 alapunkt 26 jõustub 3. veebruaril 2021. a.

3. Korraldus avaldada Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *põhiseadus*) § 28 lõige 1 sätestab igäihe õiguse tervise kaitsele. Praegusel juhul on põhiõiguse kaitsealas erinevad väärtused. Esiteks inimeste õigus nende tervise kaitsele seeläbi, et riik teeb kõik võimaliku, et takistada viiruse levikut. Samuti üldine avalik huvi, et viiruse levik ja inimeste massiline haigestumine ning tervishoiusüsteemi ülekoormus ei suureneks. Olukorras, kus teiste inimestega kokkupuutel on suur oht viiruse levikuks, lasub riigil kohustus viia nakkusoht miinimumini, sealhulgas võib selle eesmärgi saavutamiseks sobival viisil piirata isikute kokkupuutumise võimalusi. Arvestada tuleb ka seda, et nakatunute ja surmajuhtumite arv on kogu maailmas, sealhulgas Eestis endiselt tõusutrendis. Haiglaravi vajavate haigestunute arvu tõus praegusest suuremaks võib ohustada juba ümberkorraldatud tervishoiusüsteemi toimepidevust ja seda väga lühikese aja jooksul.

Põhiseadus näeb ette õigused ja vabadused, mille tagamine on samuti riigi kohustus. Põhiseaduses nimetatud õigusi ja vabadusi on riigil lubatud piirata arvestades õiguse ja vabaduse olemust ning põhiseaduse enda tingimusi. Näiteks on põhiseaduse § 34 kohaselt igäihel, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda on lubatud seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata muu hulgas teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks ja nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. COVID-19 haigust põhjustava viiruse leviku tõkestamiseks on õigustatud kohaldada teatud piiranguid. Õigusi ja vabadusi piirates tuleb leida õiglane tasakaal piirangu eesmärgi ning piirangu ulatuse ja mõju vahel. Viiruse tõkestamiseks vajalikke proportsionaalseid piiranguid õigustavad eelnimetatud kaalukad eesmärgid.

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõigete 2, 5 ja 6 alusel ning arvestades lõiget 8 võib Vabariigi Valitsus kehtestada nakkushaiguse tõrjeks vajalikke abinõusid siis, kui nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks rakendatavate meetmete ja piirangute kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele. Selleks peavad olema täidetud järgmised eeltingimused: tegemist on eriti ohtliku nakkushaiguse või uudse ohtliku nakkushaigusega, Vabariigi Valitsus on Terviseametilt saanud epidemioloogiliste, laboratorsete ja kliiniliste andmete alusel teabe ja soovitusi abinõu (kohustus või piirang) kohta, abinõu on viiruse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalik ehk see peab olema proportsionaalne ja otstarbekas nõue, abinõu on ajutine ehk ajaliselt piiritletud ning see toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju.

Korralduses ette nähtud piirangud on vajalikud, sest koroonaviiruse SARS-CoV-2 levik Eestis on endiselt laialdane. Seetõttu on nende nõuete kehtestamine tõhus ning proportsionaalne meede rahvatervise kaitseks. Põhjendused meetmete ja piirangute kehtestamise kohta on esitatud korralduses ja seletuskirjas.

Piirangute kehtestamise lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 haigus on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikontakti nakkusohtliku inimesega, kellel on iseloomulikud sümptomid. See tähendab, et viirust on võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles või saastunud pindade ning käte kaudu. Viirus levib kiiremini halvasti ventileeritud siseruumides ning riskirühmadel (sh vanemaealistel) on suurem risk haiguse raskekujuliseks kulgemiseks, tüsistusteks ning haiglaravi vajaduseks.

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldusega nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ on koroonaviiruse SARS-CoV-2 põhjustatava COVID-19 haiguse leviku ennetamiseks ja tõkestamiseks kehtestatud erinevad liikumisvabaduse piirangud. Piirangute kehtestamisel on arvestatud, et neid rakendades oleks inimestel võimalik suurel määral jätkata oma tavapärase eluga. Muu hulgas on kehtestatud liikumisvabaduse piirangud isikutele, kes saavad Eestisse välisriikidest.

28. jaanuari 2021. a seisuga analüüsiti Eestis viimase ööpäevaga 5326 SARS-CoV-2 põhjustatava COVID-19 testi, millest 690 ehk 12,96% olid positiivsed. Haiglaravil oli haiglate edastatud andmete põhjal 379 patsienti, juhitalval hingamisel oli 21 patsienti. Ööpäeva jooksul lisandus 8 surmajuhtumit. Kokku on Eestis surnud 404 koroonaviirusega nakatunud inimest. Viimase 14 päeva jooksul tehtud testide seast on osutunud positiivseks kokku 7041 testi, mis teeb suhtarvuks 100 000 elaniku kohta 529,81.

Korraldusega täpsustatakse koroonaviiruse leviku tõkestamise eesmärgil erinevate tegevuste piiranguid. Korraldusega kehtestatakse lähtuvalt üle-eestilisest haiguse levikust ühetaolised piirangud tegevustele kõikides maakondades. Ühetaoliste piirangute kehtestamisel võetakse arvesse maakondlikke nakkusnäitajaid, samas ka eesmärki vältida eri piirangutega piirkondade vahel inimeste liikuvuse suurendamist. Piirangute kehtestamisel on peetud silmas, et 14 päeva haigestumus 100 000 inimese kohta Eestis on langenud, kuid haigestumuse intensiivsus on endiselt väga suur ja viiruse levik ulatuslik. Üle-eestiliste piirangute rakendamine on põhjendatud, kuna Eestis on haigestumine stabiliseerunud väga kõrgete nakatumisnäitajate juures. Siinjuures on käesolevad piirangud põhjendatud ka seetõttu, et teadmata juhtude osakaal ehk inimeste arv, kelle puhul jäi nakatumispaik teadmata, on orienteeruvalt 32% kogu nakatunute hulgast.

Kuni 31. jaanuarini 2021. a kehtivad Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ punkti 20⁹ alusel Harju ja Ida-Viru maakonnas täiendavad tähtajalised piirangud. Kuivõrd praeguseks kujunenud epidemioloogiline olukord on üle Eesti muutunud ühesuguseks, siis puudub vajadus kehtestada maakondlikke piiranguid. Seetõttu kehtestatakse korraldusega üle Eesti toitlustusasutustele, meelelahutusasutustele, avalikele koosolekutele ja üritustele ning sportimisele ja huvitegevusele ühetaolised reeglid. Juhul, kui teatud maakondades või konkreetsetes piirkondades epidemioloogiline olukord muutub, võimaldavad kehtivad õigusaktid endiselt kehtestada lokaalseid piiranguid Terviseameti otsusega. Korraldusega kehtestatakse täiendavad eneseisolatsioonist vabastamise võimalused vaksineeritutele ning isikutele, kes on läbi põdenud COVID-19 haiguse ja kelle terveks tunnistamisest arsti poolt ei ole möödunud rohkem kui kuus kuud. Täiendavalt ühtlustatakse toitlustusasutuste ja meelelahutusasutuste lahtioleku aegu ning hajutatuse nõudeid. Korralduse kohaselt võib näiteks senise 25 isiku, sealhulgas juhendaja või treener, asemel osaleda edaspidi õues sportimisel rühmas kuni 50 isikut, sealhulgas juhendaja või treener.

Korraldusega tunnistatakse osaliselt kehtetuks sätteid, mis on praeguseks lõppenud, ebavajalikud või mida on võimalik rakendada juhiste kaudu. Tegemist on tehnilise muudatusega.

Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb NETS § 44 lõike 1 alusel järelevalvet Terviseamet. Viiruse leviku tõkestamise meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse korrakaitseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha maksimaalne suurus on 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning tõkestada viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras Vabariigi Valitsusele vaide 30 päeva jooksul arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

Kaja Kallas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär